

MINISTER
SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, 28 października 2020 r.

BM-V.0912.13.2020

(K. 1333677)

Pan
Patryk Andrzej Pietrzak
Prezes Sądu Okręgowego
w Kaliszu
Pani
Aneta Tomaszewska
Dyrektor Sądu Okręgowego
w Kaliszu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. INFORMACJE O KONTROLI

Jednostka kontrolowana: Sąd Okręgowy w Kaliszu (dalej: SO lub Sąd).

Kontrolerzy: Anna Szymańska – główny specjalista oraz Ewa Brodowska – specjalista działający na podstawie upoważnień nr: 50/2020 i 51/2020 wydanych z upoważnienia Ministra Sprawiedliwości przez Jakuba Jamkę, zastępcę dyrektora Biura Ministra.

Zakres kontroli: wydatkowanie środków publicznych w latach 2014-2019.

Termin kontroli: 23.06 – 10.07.2020 r., w tym w siedzibie Sądu w dniach: 23-25 czerwca 2020 r.

Okres objęty kontrolą: lata 2014 – 2019.

Tryb przeprowadzania kontroli: tryb zwykły.

[akta kontroli str. 1-8]

II. USTALENIA WSTĘPNE

Prezesem Sądu jest sędzia Sądu Okręgowego w Kaliszu Patryk Andrzej Pietrzak (dalej: Prezes SO)¹. Dyrektorem SO jest Aneta Ewa Tomaszewska² (dalej: Dyrektor SO). Głównym Księgowym w Sądzie (dalej: Gł. Księgowy) jest ██████████³ natomiast kierownikiem Oddziału Kadr – ██████████⁴. Upřednio kierownikiem Oddziału Kadr była ██████████⁵. Funkcję Kuratora Okręgowego w okresie objętym kontrolą i obecnie pełni Jolanta Jagodzińska (dalej: KO).

Kontrola została zlecona⁶ przez Annę Dalkowską, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości i w szczególności objęła sposób gospodarowania przez Sąd środkami publicznymi przeznaczonymi na wynagrodzenia osobowe sądowych kuratorów zawodowych.

[akta kontroli str. 9-10, 16-65]

III. USTALENIA SZCZEGÓŁOWE

1. Wynagrodzenia osobowe kuratorów SO.

1.1. Procedury wewnętrzne.

W SO w latach 2014- 2017 nie opracowano wewnętrznych regulacji dotyczących zasad wynagradzania, w tym przyznawania nagród, dodatków specjalnych oraz wyliczania ich kwoty kuratorom; stosowano przepisy ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. *o kuratorach sądowych*⁷ (dalej: *ustawa o ks*), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. *w sprawie wynagrodzeń kuratorów zawodowych i aplikantów kuratorskich*⁸ (dalej: *rozporządzenie w sprawie wynagrodzeń*).

Pod koniec 2018 r. w Sądzie ustalono kryteria, które określają zasadność przyznania dodatku specjalnego KO oraz kuratorowi delegowanemu w celu udzielenia KO pomocy przy wykonywaniu zadań w sądzie okręgowym oraz kuratorom zawodowym wykonującym zadania

¹ Od dnia 11.08.2018 r. Popřednio w okresie od dnia 15.05.2008 r. do 14.05.2014 r. funkcję Prezesa wykonywał Krzysztof Eugeniusz Ratajczak, od dnia 15.05.2014 r. Stanisław Ryszard Pilarczyk, od dnia 22.02.2018 r. do 05.04.2018 r. Hanna Maria Nowosad oraz od dnia 06.04.2018 r. do 10.08.2018 r. Marzena Ewa Głuchowska (dalej: ówczesny Prezes SO).

² Powołana z dniem 28.11.2017 r. Popřednio w okresie od 10.05.2002 r. do 27.11.2017 r. dyrektorem SO był Jan Lewiński.

³ Od dnia 01.10.2005 r. do 31.12.2005 r. pełniący obowiązki Gł. Księgowego SO w Kaliszu, zaś od dnia 01.01.2006 r. powołany na stanowisko Głównego Księgowego SO w Kaliszu.

⁴ Od dnia 01.07.2018 r., wcześniej pełniła funkcję kierownika Oddziału Kadr w okresie od dnia 01.09.2010 r. do 30.09.2015 r., zaś od 01.03.2017 r. do dnia 30.06.2018 r. pełniła obowiązki kierownika Oddziału Kadr.

⁵ W okresie od dnia 01.10.2015 r. do 11.06.2018 r.

⁶ Pismo z dnia 08.06.2020 r.

⁷ Dz. U. z 2012 r. poz. 1544, ze zm.

⁸ Dz. U. z 2009 r., Nr 34, poz. 266 ze zm.

w sądach rejonowych", wprowadzono dodatkowe wytyczne precyzujące katalog zadań, które miałyby wpływ na uzasadnienie przyznania dodatków specjalnych. Dodatki specjalne przyznawano na podstawie art. 14 ust. 4 *ustawy o ks* i § 5 *rozporządzenia w sprawie wynagrodzeń*.

Nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy dla KO przyznaje Prezes SO na podstawie znanych mu efektów bezpośredniej współpracy z KO i w oparciu o przepis art. 18 ust. 1 *ustawy o ks*, uwzględniając całokształt pracy KO¹⁰.

[akta kontroli str. 9-10, 66-125]

1.2. Zabezpieczenie środków na wynagrodzenia osobowe kuratorów

W planach finansowych SO na lata 2014 – 2019 w § 4010 *wynagrodzenia osobowe pracowników* w grupie kuratorów zabezpieczono środki w wysokości od 93.000 zł do 154.000 zł. Ponadto, również na § 4040 *dodatkowe wynagrodzenie roczne* zabezpieczono środki w wysokości od 9.000 zł do 11.000 zł.

W kontrolowanym okresie plany finansowe SO w grupie kuratorów¹¹ były ponad pięćdziesięciokrotnie zmieniane. Zmiany planów związane były z: potrzebą zabezpieczenia środków na księgowanie unieruchomień w systemie ZSRK (zgodnie z gromadzeniem danych w module PCP), potrzebą dostosowania planu do potrzeb jednostki oraz dotyczą bieżących potrzeb w celu umożliwienia rezerwacji lub dokonania unieruchomienia środków w module PCP, wzrostem mnożnika wynagrodzeń kuratorów bądź wynikały z potrzeby zabezpieczenia środków na nagrody oraz dokonywane były w celu zapewnienia prawidłowej ewidencji i rozliczenia operacji w systemie SAP ZSRK. Plany finansowe po zmianach różniły się od pierwotnych o kwoty od – 2.558 zł (w 2017 r.) do +24.209 zł (w 2016 r.).

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Plan finansowy § 4010	115.000	100.000	93.000	123.000	124.000	154.000
Zmiany SA Łódź	-	+1.430	-	+496 +72.294 +20.307	+49.087	+117.581 +1.574 +620
Zmiany SO Kalisz	- 10	-440, +570	+11.000 +11.000 -500 -13 080 -4.255	-200 -300 -4.500 -5.000 -500 -68.494 +2.700 -6.972 -2.082	-506 +1.390 +3.300 +1.439 -46.678	-84.482 -2.221 -4.500 -14.000 -20 +1.850 +490 +355 +1.554

⁹ „Zasady przyznawania dodatków specjalnych kuratorom zawodowym w okręgu Sądu Okręgowego w Kaliszu” będące załącznikiem do pisma Prezesa SO z dnia 10.12.2018 r. (znak: Ku.K-51-31/18).

¹⁰ Pismo Prezesa SO i Dyrektora SO z 30.07.2020 r. – odpowiedź na pkt. 1 pisma z-cy dyrektora Biura Ministra z dnia 28.07.2020 r.

¹¹ Par. 4010 i 4040

				-16.307		+1.200
Zmiany KO	+1.030, +1.000	+2.300	-152 +20.196	+6.000	-	-6.600 -1.443
Plan po zmianach § 4010	117.020	103.860	117.209	120.442	132.032	165.958
Wzrost/zmniejszenie o	+1,75%	+3,86%	+26,03%	-2,08%	+6,47%	7,76%

Ponadto ustalono, że w latach 2014 – 2019 środki na dodatki specjalne dla KO, co do zasady, były zabezpieczane na etapie planowania budżetu na poszczególne lata.

Ustalono, że zmiany planów zostały dokonane w oparciu o przepis § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 19 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej i działalności inwestycyjnej sądów powszechnych¹², tj. wykonane zostały w obrębie jednego rozdziału 75502 – jednostki sądownictwa powszechnego (§ 4010).

Na podstawie sprawozdań Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w SO za lata 2014 – 2019, sporządzonych za ostatni kwartał ustalono, że wydatki z ww. tytułu nie przekroczyły zaplanowanych kwot określonych w zmienionych planach finansowych SO na ww. lata.

[akta kontroli str. 9-10, 126-128, 130-498]

2. Kuratorzy w SO.

2.1. Stan zatrudnienia.

W okresie objętym kontrolą i obecnie funkcję Kuratora Okręgowego pełni jedna osoba. W SO w kontrolowanym okresie nie powoływano zastępców KO.

Jednocześnie, w latach 2014 – 2019 na wniosek KO delegowano do SO kuratora z sądu rejonowego¹³ w celu udzielenia KO pomocy przy wykonywaniu zadań¹⁴. Z wyjaśnień KO¹⁵ wynika, iż delegowanie polegało na wykonywaniu przydzielonych określonych zadań tj. „kontrola w pionie rodzinnym określonych na dany rok w planie zadań nadzorczych kuratora okręgowego, które przeprowadzane są pod nadzorem KO i przez niego weryfikowane, od 2018 r. 1 dzień w tygodniu kurator oddelegowana do pracy w Biurze KO celem zapoznania się z procedurami i obiegiem dokumentów tak aby w sytuacji nieplanowanej nieobecności KO mogła przejąć czasowo obowiązki”.

Wskazać należy, że jeden z pracowników SO - inspektor¹⁶ (w połowie wymiaru czasu pracy) świadczy pracę w sekretariacie Biura KO¹⁷, w pozostałej części świadczy pracę jako pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych. Zakres obowiązków został mu powierzony

¹³ Wioleta Śniegocka.

¹⁴ Pismo Prezesa i Dyrektora SO z dnia 30.06.2020 r., znak: K-081-1/20 – odpowiedź na wniosek nr 4 (pkt 1).

¹⁵ Z dnia 29.06.2020 r.

¹⁶ ██████████

¹⁷ Pismo Dyrektora SO z dnia 30.06.2020 r., znak: K-081-1/20 odpowiedź na wniosek nr 4 (pkt 2).

przez ówczesnego Prezesa SO¹⁸ jako jednego z bezpośrednich przełożonych¹⁹ z zachowaniem formy pisemnej w dniu 25.09.2012 r.

2.2. Zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności kuratorów.

W aktach osobowych KO znajdują się zakresy obowiązków sporządzone w dniach: 25.09.2012 r. oraz 18.07.2018 r. Przedmiotowe dokumenty zostały podpisane przez KO kolejno w dniu 25.09.2012 r. oraz 12.07.2018 r. W zakresie obowiązków z dnia 25.09.2012 r. brak wskazania obowiązków wynikających z pełnienia funkcji KO, wymieniono jedynie obowiązki wynikające z art. 100 i 211 Kodeksu Pracy oraz obowiązki na stanowisku z-cy pełnomocnika ds. ochrony informacji niejawnych w SO w Kaliszu. Z wyjaśnień²⁰ Prezesa SO i Dyrektora SO wynika, iż w aktach osobowych KO²¹ znajduje się zakres czynności KO²² zawierający wszystkie działania KO określone w art. 37 *ustawy o ks*, zaś w 2012 r. jedynie zaktualizowano zakres obowiązków KO w części dot. powierzenia dla KO pełnienia obowiązków z-cy pełnomocnika ds. ochrony informacji niejawnych. W zakresie obowiązków z 12.07.2018 r. ponad ww. obowiązki wskazano również obowiązki wynikające z pełnienia funkcji KO.

W związku z powyższym jedynie w przypadku zakresu obowiązków KO „bez daty” oraz z 2018 r. można stwierdzić, iż są one tożsame z zakresem działań kuratora okręgowego określonym postanowieniami *ustawy o ks*²³. Poza zadaniami wynikającymi z *ustawy o ks* do obowiązków KO należy pełnienie funkcji z-cy pełnomocnika ds. ochrony informacji niejawnych w SO, tj. realizacja, w przypadku nieobecności pełnomocnika ds. ochrony informacji niejawnych, zadań wynikających z ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. *o ochronie informacji niejawnych*²⁴.

Dokumenty w aktach osobowych gromadzone są chronologicznie jednak nie posiadają kompletnego spisu oraz są ponumerowane jedynie w części. Powyższe naruszało § 6 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. *w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych*²⁵ oraz narusza § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra

¹⁸ Krzysztof Ratajczyk.

¹⁹ Inspektor podlegał służbowo jako pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych Prezesowi SO, natomiast jako inspektor podlegał KO i kierownikowi Oddziału Administracyjnego.

²⁰ Pismo Prezesa SO i Dyrektora SO z 30.07.2020 r. – odpowiedź na pkt 4 pisma z-cy dyrektora Biura Ministra z dnia 28.07.2020 r.

²¹ Na stronie 77.

²² Zakres obowiązków Kuratora Okręgowego SO, Jolanty Jagodzińskiej podpisany przez ówczesnego Prezesa SO – Alicję Bydłowską i Jolantę Jagodzińską – bez daty,

²³ Art. 37 ust. 2.

²⁴ Art. 15 ust. 1.

²⁵ Dz. U. Nr 62, poz. 286 oraz Dz. U z 2017 r., poz. 894.

Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej²⁶.

W aktach osobowych brak wniosków o przyznanie nagród dla KO i przyznających je dekrétów Prezesa²⁷. Ze wspólnego pisma²⁸ Prezesa i Dyrektora SO wynika, iż w SO nie praktykuje się załączania do akt osobowych decyzji o przyznaniu nagród. Decyzje w postaci wykazów zawierających dane osób, którym nagrody zostały przyznane załączane są jedynie do listy płac. Zauważyć należy, iż praktyka niezamieszczania w aktach osobowych dokumentów związanych z przyznaniem pracownikowi nagrody narusza przepis art. 105 *Kodeks Pracy*²⁹ i § 3 pkt 2 lit. 1 ww. rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki (uprzednio § 6 ust. 2 pkt 2 lit. g ww. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej). Ponadto powyższe jest ważne z punktu widzenia dokumentacji pracowniczej, ponieważ akt przyznania nagrody lub wyróżnienia tworzy prawo podmiotowe pracownika do żądania jej spełnienia przez pracodawcę.

2.3. Wynagrodzenia zasadnicze kuratorów okręgowych.

Wynagrodzenia zasadnicze kuratorów zawodowych oraz aplikantów kuratorskich ustala się przy zastosowaniu mnożników kwoty bazowej³⁰, zwanej dalej „kwotą bazową”, o której mowa w art. 14 ust. 1 *ustawy o ks*, określonych w załączniku nr 1 do *rozporządzenia w sprawie wynagrodzeń*. KO otrzymywał wynagrodzenie zasadnicze oraz dodatek za wieloletnią pracę w wysokości określonej w obowiązujących w kontrolowanym okresie *rozporządzeniach w sprawie wynagrodzeń* oraz *ustawie o ks*.

KO na mocy art. 14 ust. 2 *ustawy o ks* przysługuje dodatek funkcyjny, wynoszący odpowiednio 70-110 % kwoty bazowej. Ustalono, że dodatek funkcyjny dla KO w badanym okresie przyznany był w maksymalnej wysokości dopuszczonej przepisami.

2.4. Dodatki specjalne dla kuratorów okręgowych.

Jak już nadmieniono w punkcie 1.2 *Sprawozdania z kontroli* kuratorowi zawodowemu może być przyznany na czas określony dodatek specjalny, do wysokości 40 % wynagrodzenia zasadniczego powiększonego o kwotę przyznanego dodatku funkcyjnego, w ramach posiadanych środków określonych na wynagrodzenia osobowe kuratorów zawodowych. Dodatek specjalny w wysokości, o której mowa w art. 14 ust. 4 *ustawy o ks*, może być

²⁶ (Poz. 2369) § 3 podpunkt 2 lit. 1.

²⁷ Pozycja 1 oraz 3-15 z Zestawienia nagród przyznanych KO w okresie 01.01.2014 -31.12.2019.

²⁸ z dnia 30.07.2020 r.

²⁹ Art. 105 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1320).

³⁰ W latach 2014 – 2015 mnożnik kwoty bazowej wynosił 2,30. W 2016 r. – 2,44; w 2017 r. – 2,47; w 2018 r. – 2,51, natomiast w 2019 r. – 2,56.

przyznany kuratorowi, przez właściwego prezesa sądu³¹, z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych, w szczególności za prowadzenie zajęć w ośrodku kuratorskim.

Wnioski KO o przyznanie dodatków specjalnych były formułowane poprzez użycie w uzasadnieniach sformułowań: „*jestem kuratorem okręgowym bez zastępcy, przyznana mi jest obsługa sekretarska w wymiarze ½ etatu, pełnię funkcję z-cy pełnomocnika ds. ochrony informacji niejawnych, jestem delegatem Krajowej Rady Kuratorów*” Zaznaczyć należy, że KO wnioskował o przyznanie dodatków specjalnych dla siebie. Formułowane wnioski są przechowywane w aktach osobowych kuratora³². Na podstawie udostępnionej dokumentacji – akt osobowych wynika, że w kontrolowanym okresie dla KO dodatek specjalny był przyznawany corocznie z początkiem roku³³ na cały jego okres lub na okresy półroczne bądź też krótsze³⁴ w różnej wysokości procentowej wynagrodzenia zasadniczego, początkowo 15% -17% a następnie 40 % w zależności od wielkości dysponowanych środków finansowych.

W SO w latach 2014 – 2019 przyznawano dodatki specjalne KO wskazując jako okoliczność ich przyznania „*zwiększenie obowiązków służbowych oraz powierzenie Pani pełnienia obowiązków z-cy pełnomocnika ds. ochrony informacji niejawnych w SO w Kaliszu*”³⁵.

Z opracowanych w 2018 r. „*Zasad przyznawania dodatków specjalnych kuratorom zawodowym w okręgu Sądu Okręgowego w Kaliszu*” wynika, iż dodatek specjalny mógł być przyznany dla KO m.in. w sytuacji rekomendacji Ministerstwa Sprawiedliwości, w przypadku braku etatowego zastępcy, za wykonywanie czynności administracyjno-biurowych w przypadku braku pełnoetatowej obsługi sekretarskiej czy też za zorganizowanie konkursu na aplikacje kuratorską.

Wskazać należy, że KO w okresie objętym kontrolą nie miał etatowego zastępcy (jedynie kuratora oddelegowanego do pomocy) i wykonywał czynności administracyjno-biurowe (z uwagi na to, iż biuro KO miało obsługę sekretarską w wymiarze ½ etatu). Zatem zgodnie z ww. „*Zasadami*” zostały spełnione przesłanki do przyznawania KO dodatku specjalnego.

³¹ § 5 rozporządzenia w sprawie wynagrodzeń.

³² Ostatni wniosek o przyznanie dodatku specjalnego zgromadzony w aktach osobowych datowany jest na dzień 18.06.2019 r.

³³ Pisma Prezesa SO dotyczące przyznania dodatku specjalnego, z dnia: 15.01.2014 r. (na okres 01.01-31.12.2014 r.), 16.01.2015 r. (na okres 01.01-31.12.2015 r.), 04.12.2015 r. (na okres 01.01-31.12.2016 r.), 03.01.2017 r. (na okres 01.01-31.12.2017 r.), 03.01.2018 r. (na okres 01.01-31.12.2018 r.).

³⁴ Pisma Prezesa SO dotyczące przyznania dodatku specjalnego z dnia: 05.08.2016 r. (zwiększenie do dodatku specjalnego w okresie 01.08-31.12.2016 r.), 11.01.2019 r. (na okres 01.01-30.06.2019 r.) oraz 27.06.2019 r. (na okres 01.07-31.12.2019 r.).

³⁵ Pisma Prezesa SO z dnia 15.01.2014 r., 16.01.2015 r., 04.12.2015 r., 03.01.2017 r., 03.01.2018 r., 11.01.2019 r. oraz 27.06.2019 r.

Ponadto ustalono, że w latach 2014 – 2019, co do zasady, nie występowały przypadki długotrwałej ciągłej nieobecności KO³⁶. Jednakże dwukrotnie w 2017 r. (13 i 21 dni roboczych) KO z powodu choroby, była nieobecna w pracy. Z tego tytułu dodatek specjalny wypłacony został w pomniejszonej wysokości. Ponadto, absencja w pracy zasadniczo wynikała z wykorzystania urlopów. W okresach urlopu KO otrzymywał dodatek specjalny co jest zgodne z art. 172 *Kodeksu pracy*³⁷.

2.5. Nagrody.

W SO nie ma określonych zasad wynagradzania dla kuratorów. Świadczenia przyznawane były w oparciu o przepisy ustawowe i akty wykonawcze do nich.

Kuratorowi Okręgowemu przyznawano nagrody uznaniowe w oparciu o przepis art. 18 ust. 1 *ustawy o ks.* Nagrody przyznawane były w zróżnicowanej wysokości dwa - trzy razy w roku³⁸, niekiedy z kilkudniowym lub miesięcznym odstępem czasu³⁹. Decyzje o przyznaniu nagród podejmował odpowiednio ówczesny Prezes SO i Prezes SO na podstawie znanych im efektów bezpośredniej współpracy z KO. Z uwagi na niepraktykowanie w SO załączania do akt osobowych decyzji o przyznaniu nagród brak jest również wskazania uzasadnienia do ich przyznania. W latach 2014-2019 dla KO przyznano nagrody w łącznej wysokości [REDACTED]

Nadmienić należy, że w przywołanym powyżej przepisie *ustawy o ks* wyraźnie określono, że nagrodę można przyznać za szczególne osiągnięcia w pracy. Uznaniowość polega w tym przypadku na decyzji pracodawcy czy taką nagrodę przyznać czy też nie, a tym samym nie zwalnia z obowiązku racjonalnego uzasadnienia do jej przyznania. Nagroda jest bowiem dodatkowym i szczególnym wyróżnieniem pracownika, a nie stałym dodatkiem do pobieranego wynagrodzenia przyznawanym wszystkim pracownikom bez wyjątku.

2.6. Umowy cywilnoprawne zawierane z kuratorami.

W latach 2014 – 2019 w SO nie obowiązywały regulacje wewnętrzne dot. zawierania umów cywilnoprawnych. Z pisma⁴¹ wynika, iż ówczesny Prezes SO „zlecał Kuratorowi

³⁶ Z przedstawionego wykazu nieobecności w okresie 01.01.2014 – 31.12.2019 było to na przestrzeni wskazanego okresu 52 dni pracujące.

³⁷ Art. 172 - za czas urlopu pracownikowi przysługuje wynagrodzenie, jakie by otrzymał, gdyby w tym czasie pracował.

³⁸ W okresie 2014-2019.

³⁹ Jak wynika z „Zestawienia nagród przyznanych kuratorowi okręgowemu w okresie 01.01.2014 -31.12.2019 w Kaliszu”

⁴⁰ 2014 r. - [REDACTED], 2015 r. - [REDACTED], 2016 r. - [REDACTED], 2017 r. - [REDACTED], 2018 r. - [REDACTED], 2019 r. - [REDACTED]

⁴¹ Z dnia 30.07.2020 r.

Okręgowemu przeprowadzenie konkursu na wyłonienie aplikanta kuratorskiego i z tego tytułu zawarte zostały z Panią Jolantą Jagodzińską umowy zlecenia."

W okresie objętym kontrolą zawarto z KO jedynie 2 umowy zlecenia⁴², których przedmiot dotyczył przygotowania dokumentacji związanej z przeprowadzeniem konkursu na wyłonienie kandydata na aplikanta kuratorskiego tj. przygotowaniem projektu dokumentacji do przeprowadzenia części pisemnej i rozmów kwalifikacyjnych, przedłożenia ww. projektów komisji konkursowej celem zatwierdzenia oraz sporządzenia dokumentacji z przeprowadzonego konkursu po jego zakończeniu. Przedmiot zawartych umów nie był tożsamy z czynnościami powierzonymi zakresem obowiązków.

Wskazane umowy zawierane były z KO w związku z zarządzeniami Prezesa SO⁴³ w sprawie ogłoszenia konkursu na aplikanta kuratorskiego i powołaniem przez Prezesa SO składów komisji egzaminacyjnych. W obu przypadkach do składu komisji powoływany był KO. Przedmiotowe egzaminy odbywały się w ciągu dwóch dni i były organizowane w trakcie godzin pracy Sądu⁴⁴.

Z tytułu zawartych umów wykonawca jakim był KO wystawił rachunki, opiewające na kwoty zgodne z umowami⁴⁵. W obu przypadkach potwierdzenie wykonania prac wynikających z umowy dokonane było na rachunkach przez ówczesnego Prezesa SO⁴⁶. Do rachunku z 2016 r. załączona była informacja z wykonania umowy, zaś do rachunku z 2017 r. ewidencja godzin wykonywania umowy zlecenie z podpisem Prezesa SO. Łącznie z tytułu zawartych umów Sąd poniósł wydatek w wysokości [REDAKTOWANE]⁴⁷.

Zauważyć należy, że obie umowy zawarte z KO, ze względu na specyfikę ich przedmiotu, były realizowane w tym samym czasie co zadania wynikające ze stosunku pracy. Powyższe może poddawać w wątpliwość sposób realizacji obowiązków służbowych (uprzednio już zwiększonych, za które przyznawano dodatek specjalny) powierzonych w zakresach czynności w dniach realizacji umowy zlecenie⁴⁸. Dodatkowo skutkuje to otrzymaniem wynagrodzenia wynikającego ze stosunku pracy za czynności, które de facto nie były realizowane w czasie wykonywania zlecenia.

⁴² Na podstawie prowadzonych odrębnie dla każdego roku przez SO *Rejestrów umów o dzieło i zlecenia*.

⁴³ Zarządzenie Prezesa SO nr A-022-16/2016 z dnia 17.03.2016 r. i nr A-022-28/2016 z dnia 25.04.2016 r. (umowa zlecenie nr 6/2016) oraz Zarządzenie Prezesa SO nr A-022-14/2017 z dnia 29.03.2017 r. oraz nr A-022-28/2017 z dnia 09.05.2017 r. (umowa zlecenie nr 15/2017).

⁴⁴ Każdorazowo rozpoczynały się o godzinie 10.⁰⁰.

⁴⁵ Obie umowy zawarte były [REDAKTOWANE]

⁴⁶ Stanisława Piarczyka.

⁴⁷ [REDAKTOWANE] w 2016 r. oraz w 2017 r.

⁴⁸ Tj. dnia 16.05.2016 r., 25.05.2016 r., 27.06.2017 r. oraz 30.06.2017 r.

2.7. Podejmowanie dodatkowego zatrudnienia.

Kurator zawodowy nie może podejmować dodatkowego zatrudnienia bez zgody prezesa sądu okręgowego. Kuratorowi zawodowemu nie wolno także podejmować innego zajęcia ani sposobu zarabkowania, które przeszkadzałyby w pełnieniu obowiązków kuratora sądowego, mogło osłabiać zaufanie do jego bezstronności lub podważać zaufanie do sądu, co wynika z art. 15 ustawy o ks.

Z informacji z SO wynika⁴⁹, że „w aktach osobowych KO w okresie 2014 – 2019 nie ma pisma dotyczącego wyrażenia zgody na podejmowanie przez ww. dodatkowego zatrudnienia”
Z informacji uzyskanej od KO wynika, że podczas zatrudniania w Sądzie nie występowała do Prezesa SO o zgodę na dodatkowe zatrudnienie, ponieważ nigdy nie wykonywała innej pracy poza Sądem”.

[akta kontroli str. 11-15, 499-936]

IV. OCENA KONTROLOWANYCH ZAGADNIENI

Działalność SO w zakresie wydatkowania środków publicznych w latach 2014-2019 oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami z uwagi na to, iż:

- dokumenty w aktach osobowych nie posiadają kompletnego spisu oraz są ponumerowane jedynie w części. Powyższe narusza § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej (uprzednio naruszało § 6 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych,
- w aktach osobowych brak wniosków o przyznanie nagród dla KO i przyznających ich dekretów Prezesa, co narusza przepis art. 105 Kodeks Pracy oraz § 3 pkt 2 lit. I ww. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (uprzednio naruszało § 6 ust. 2 pkt 2 lit. g ww. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej),
- umowy cywilnoprawne zawarte z KO realizowane były w trakcie świadczenia stosunku pracy, co skutkowało otrzymaniem wynagrodzenia za czynności, które de facto nie były realizowane w czasie wykonywania zlecenia.

⁴⁹ Pismo zatytułowane „Informacja” kierownika Oddziału Kadr (podpisane w dniu 25.06.2020 r.) oraz Prezesa SO.

W związku z powyższym wnosi się o niezwłoczne podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie powyżej stwierdzonych nieprawidłowości, w tym w szczególności zapewnienie, że:

- wszystkie zgromadzone w aktach osobowych dokumenty będą ponumerowane, a każda z części akt osobowych będzie zawierała wykaz aktualnie znajdujących się w niej oświadczeń i dokumentów - zgodnie z postanowieniami § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej,
- w aktach osobowych gromadzone będą wnioski o przyznanie nagród dla KO i przyznające je dekrety Prezesa, zgodnie z przepisem art. 105 Kodeks Pracy oraz § 3 pkt 2 lit. 1 ww. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- umowy cywilnoprawne zawierane z pracownikami, w tym z KO nie będą realizowane w trakcie świadczenia stosunku pracy.

Stosownie do § 30 ust. 3 pkt. 1 i 2 komunikatu Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowych wytycznych w zakresie kontroli zarządczej dla działu administracji rządowej – sprawiedliwość dotyczących przeprowadzania kontroli działalności administracyjnej sądów powszechnych⁵⁰, proszę o przekazanie, w terminie do dnia 16 listopada 2020 r. pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z § 31 wyżej przywołanego komunikatu od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOSCI**

Jakub Janke
Zastępca Dyrektora
Biura Ministra

Sporządzono w dwóch egzemplarzach:

1. Prezes Sądu Okręgowego w Kaliszu, Patryk Andrzej Pietrzak i Dyrektor Sądu Okręgowego w Kaliszu, Aneta Tomaszewska.
2. Wydział Kontroli Biura Ministra w Ministerstwie Sprawiedliwości – a/a.

⁵⁰ Dz. Urz. Min. Sprawiedl. z 2015 r., poz. 236